ODLUKA KOMISIJE

od 31. siječnja 2018.

o Kodeksu ponašanja članova Europske komisije

(2018/C 65/06)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,

budući da:

(1) U Ugovorima, a osobito u članku 17. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji i članku 245. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, utvrđena su osnovna načela prema kojima se uređuje ponašanje članova Komisije.

(2) U skladu s tim odredbama članovi Komisije odabiru se na temelju svoje opće sposobnosti i europskog opredjeljenja iz redova osoba čija je neovisnost neupitna. Oni su u potpunosti neovisni, ne traže niti primaju naputke ni od koje vlade ili druge institucije, tijela, ureda ili subjekta, suzdržavaju se od svakog djelovanja nespojivog s njihovim dužnostima ili obavljanjem njihovih zadaća i ne smiju se baviti nijednim drugim zanimanjem, plaćenim ili neplaćenim.

(3) Članovi Komisije imaju političku odgovornost, a Komisija odgovara Europskom parlamentu. U skladu s člankom 10. Ugovora o Europskoj uniji političke stranke na europskoj razini doprinose stvaranju europske političke svijesti i izražavanju volje građana Unije. Europske i nacionalne političke stranke u kontekstu izbora za Europski parlament obznanjuju kandidate za predsjednika Komisije koje podupiru i kandidatov program. Predsjednika Europske komisije bira Europski parlament na prijedlog Europskoga vijeća uzimajući u obzir izbore za Europski parlament te nakon odgovarajućih savjetovanja, a Komisiju kolektivno glasovanjem potvrđuje Europski parlament. Time se povećava demokratski legitimitet procesa odlučivanja u Europskoj uniji u kojemu sudjeluju članovi Europske komisije.

(4) Pri preuzimanju dužnosti članovi Komisije svečano prisežu da će za trajanja i nakon isteka svojega mandata poštovati obveze koje iz njega proizlaze, a osobito svoju dužnost časnog i suzdržanog ponašanja u pogledu prihvaćanja određenih imenovanja ili povlastica nakon što prestanu obavljati tu dužnost.

(5) Kodeks ponašanja povjerenika od 20. travnja 2011. ([1]), u kojemu su definirane i pojašnjene obveze primjenjive na sadašnje i bivše članove Komisije, trebalo bi revidirati kako bi se u obzir uzelo iskustvo prikupljeno njegovom primjenom i kako bi bio u skladu s visokim etičkim standardima koji se očekuju od članova Komisije.

(6) Primjereno je da se Kodeks ponašanja primjenjuje na osobu predloženu kao kandidata za predsjednika Europske komisije te na kandidate za povjerenike u pogledu pravodobnog objavljivanja njihovih interesa prije saslušanja u Europskom parlamentu.

(7) Ovaj Kodeks ponašanja trebalo bi primjenjivati u skladu s Poslovnikom Komisije ([2]).

(8) Na članove Komisije primjenjuju se zahtjevi u pogledu transparentnosti kad je riječ o sastancima koje održavaju s organizacijama ili samozaposlenim osobama utvrđenima u odluci Komisije ([3]) o tom pitanju.

(9) U članku 339. Ugovora o funkcioniranju Europske unije navodi se da članovi institucija Unije ne smiju, čak ni nakon prestanka svojih dužnosti, otkrivati one podatke koji su obuhvaćeni obvezom čuvanja poslovne tajne, a osobito podatke o poduzećima, njihovim poslovnim odnosima ili troškovima.

([1]) C(2011) 2904.
([2]) C(2000) 3614 od 29. studenoga 2000.
([3]) C(2014) 9051 od 25. studenoga 2014.

(10) Bivši članovi Komisije obvezni su u razdoblju u kojemu imaju pravo na mjesečnu prijelaznu naknadu prijaviti informacije predviđene u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EU) 2016/300 ([1]).

(11) Neovisno etičko povjerenstvo trebalo bi pomoći Komisiji u primjeni ovog Kodeksa ponašanja pružanjem neovisnih savjeta.

(12) Član Komisije podnosi ostavku ako to zatraži predsjednik u skladu s člankom 17. stavkom 6. Ugovora o Europskoj uniji.

(13) Članovi Komisije koji više ne ispunjavaju uvjete potrebne za obavljanje dužnosti ili koji su počinili teži propust u radu mogu biti razriješeni dužnosti ili im se može uskratiti pravo na mirovinu ili druge povlastice u skladu s člancima 245. i 247. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(14) Ovaj Kodeks ponašanja trebao bi se primjenjivati u dobroj vjeri i uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti i prava pojedinaca.

(15) Ovaj Kodeks ponašanja trebao bi zamijeniti Kodeks ponašanja povjerenika od 20. travnja 2011. ([2])

(16) Zatraženo je mišljenje Europskog parlamenta ([3]) u pogledu revizije Kodeksa ponašanja u skladu s Okvirnim sporazumom o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije ([4]) te je on donio svoje mišljenje 23. siječnja 2018. ([5]),

DONOSI OVAJ KODEKS PONAŠANJA:

Članak 1.

Područje primjene

Ovaj Kodeks ponašanja primjenjuje se na sve članove Komisije i, ako je to izričito navedeno, na bivše članove Komisije, osobu predloženu kao kandidata za predsjednika Europske komisije i kandidate za povjerenike.

Članak 2.

Načela

1. Svi članovi moraju se u potpunosti posvetiti izvršavanju svojih dužnosti u općem interesu Unije.

2. Članovi se u obnašanju svojih dužnosti moraju ponašati potpuno neovisno, časno, dostojanstveno, lojalno i suzdržano, u skladu s pravilima utvrđenima u Ugovorima i navedenima u ovom Kodeksu ponašanja. Moraju se pridržavati najviših standarda etičkog ponašanja.

3. Članovi su dužni održavati političke kontakte s obzirom na odgovornost Komisije Europskom parlamentu i europskom biračkom tijelu i s obzirom na uloge europskih političkih stranaka u demokratskom životu Unije.

4. Članovi se moraju ponašati kolegijalno i preuzeti kolektivnu odgovornost za sve odluke koje donosi Komisija.

5. Članovi su dužni poštovati dostojanstvo svoje dužnosti i ne smiju se ponašati ili izražavati putem bilo kojeg sredstva na način kojim se narušava predodžba javnosti o njihovoj neovisnosti, integritetu i dostojanstvu njihove dužnosti.

([1]) Uredba Vijeća (EU) 2016/300 od 29. veljače 2016. o utvrđivanju prihoda nositelja visokih javnih dužnosti EU-a (SL L 58, 4.3.2016., str. 1.).
([2]) C(2011) 2904.
([3]) Pismo predsjednika Komisije predsjedniku Parlamenta od 13. rujna 2017.
([4]) SL L 304, 20.11.2010., str. 47.
([5]) Pismo predsjednika Europskog parlamenta predsjedniku Komisije od 23. siječnja 2018.

6. Članovi su dužni izbjegavati situacije koje bi mogle uzrokovati sukob interesa ili bi se razumno mogle doživjeti kao takve. Do sukoba interesa dolazi kada osobni interes može utjecati na neovisno obnašanje dužnosti. Osobni interes među ostalim uključuje svaku potencijalnu osobnu korist ili prednost članova, njihovih supružnika, partnera ([1]) ili članova bliže obitelji. Sukob interesa ne postoji kada se na člana utječe kao člana opće javnosti ili široke skupine osoba.

7. Bivši članovi moraju poštovati obveze koje proizlaze iz njihovih dužnosti i koje imaju utjecaj i nakon završetka njihova mandata, a osobito svoju dužnost časnog i suzdržanog ponašanja u pogledu prihvaćanja određenih imenovanja ili povlastica u skladu s člankom 245. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te obveze navedene u ovom Kodeksu ponašanja.

Članak 3.

Izjave o sukobu interesa

1. Članovi moraju prijaviti svaki financijski ili drugi interes ili imovinu koji bi mogli dovesti do sukoba interesa tijekom obnašanja njihovih dužnosti ili su na drugi način relevantni za obnašanje njihovih dužnosti. Ovim se člankom definira da interes člana može uključivati interes supružnika, partnera ([2]) i maloljetne djece. Svaki član to čini u izjavi o sukobu interesa iz Priloga I., u kojoj su utvrđene sve informacije koje su članovi dužni prijaviti u skladu s ovim Kodeksom, i preuzima odgovornost za njezin sadržaj.

2. Zahtjevi iz stavka 1. primjenjuju se i na osobu predloženu kao kandidata za predsjednika Komisije i kandidate za povjerenike, koji moraju pravodobno podnijeti izjavu Europskom parlamentu kako bi on mogao pregledati izjave.

3. Izjave se podnose na godišnjoj osnovi 1. siječnja, a u slučaju promjene podataka koji se prijavljuju za trajanja mandata člana podnosi se nova izjava kada je to najranije moguće i najkasnije dva mjeseca od predmetne promjene.

4. U izjavi se navodi sljedeće:

(a) financijski interesi, uključujući imovinu i obveze, za koje bi se moglo smatrati da bi mogli dovesti do sukoba interesa, a svakako oni čija vrijednost ulaganja premašuje 10 000 EUR. Ti financijski interesi mogu biti u obliku pojedinačnog financijskog udjela u kapitalu subjekta, osobito dionice, ili svaki drugi oblik financijskog interesa, kao što su obveznice ili potvrde o ulaganju. Ta se obveza primjenjuje na financijske interese supružnika, partnera ([2]) i maloljetne djece za koje bi se moglo smatrati da mogu dovesti do sukoba interesa;

(b) sve aktivnosti, profesionalne ili druge, pri čemu je potrebno razlikovati aktivnosti kojima se član bavio u posljednjih deset godina, a završile su prije preuzimanja dužnosti člana Komisije, kao što su član odbora poduzeća, savjetnik ili konzultant, član zaklade ili sličnog tijela ili član obrazovne ustanove, od počasnih i/ili doživotnih funkcija ili funkcija koje se za vrijeme mandata člana izravnim učinkom zakona formalno obustavljaju, koje se zadržavaju uz primjenu članka 8. stavka 2.;

(c) svi subjekti u kojima član ima udio ili u kojima ili za koja obavlja aktivnosti navedene u prethodnim podstavcima (a) i (b), uz iznimku subjekata u kojima član ima udjele i kojima upravlja neovisna treća strana, osim ako su povezani s konkretnim djelatnostima, kao što su sektorski ili tematski fondovi. U slučaju zaklade ili sličnog tijela navodi se svrha subjekta;

(d) članstvo u udruženjima, političkim strankama, sindikatima, nevladinim organizacijama ili drugim tijelima ako se njihovim aktivnostima, javnim ili privatnim, nastoji utjecati na izvršavanje javnih funkcija;

(e) sve nekretnine koje su u izravnom vlasništvu ili su u vlasništvu posredstvom društva za poslovanje nekretninama, osim nekretnina namijenjenih isključivo za upotrebu člana i njegove obitelji;

(f) postojeće profesionalne aktivnosti supružnika ili partnera, uz navođenje aktivnosti, naziva funkcije i, ako je primjenjivo, imena poslodavca.

5. Izjave se javno objavljuju u elektroničkom i strojno čitljivom formatu.

([1]) Partner u registriranoj izvanbračnoj zajednici kako je definirano u članku 1. stavku 2. točki (c) Priloga VII. Pravilniku o osoblju.
([2]) SL L 304, 20.11.2010., str. 47.

Članak 4.

Postupak u slučaju sukoba interesa

1. Članovi se moraju izuzeti od odlučivanja ili davanja uputa u pogledu spisa i sudjelovanja u razgovoru, raspravi ili glasovanju u vezi s pitanjima obuhvaćenima člankom 2. stavkom 6.

2. Izjave podnesene u skladu s člankom 3. ispituju se pod nadležnošću predsjednika.

3. Članovi moraju obavijestiti predsjednika o svakoj situaciji obuhvaćenoj člankom 2. stavkom 6. čim za nju saznaju.

4. Predsjednik poduzima svaku mjeru koju smatra primjerenom, uzimajući u obzir informacije iz stavaka 2. i 3. ili druge dostupne informacije, po potrebi nakon savjetovanja s neovisnim etičkim povjerenstvom, kao što je:

(a) dodjela spisa drugom članu ili odgovornom potpredsjedniku. Predsjednik mora pravodobno obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o takvoj dodjeli;

(b) zahtjev za prodaju financijskih interesa iz članka 3. stavka 4. točke (a) ili povjeravanje njihova upravljanja neutralnom anonimnom tijelu (engl. *blind trust*) kada oni dovode do sukoba interesa u odnosu na portfelj člana.

Članak 5.

Kolegijalnost i suzdržanost

1. Članovi se moraju pridržavati obveze lojalnosti prema Komisiji i suzdržanog ponašanja pri obnašanju svojih dužnosti. Moraju se ponašati i izražavati sa suzdržanošću koja dolikuje njihovoj funkciji.

2. Članovima nije dopušteno otkrivati sadržaj rasprava na sastancima Komisije.

3. Ne dovodeći u pitanje stegovne odredbe primjenjive na dužnosnike i druge službenike, članovi su odgovorni da članovi njihovih kabineta ispravno rukuju povjerljivim dokumentima, osjetljivim informacijama ili povjerljivim dokumentima predanima Kolegiju radi donošenja ili informiranja te da ih na ispravan način prenose prema vani.

4. Članovi ne smiju davati komentare koji bi doveli u pitanje odluku koju je donijela Komisija ili koji bi mogli naštetiti Komisijinu ugledu.

Članak 6.

Posebne odredbe o načelu integriteta

1. Članovi moraju odgovorno upravljati materijalnim resursima Komisije. Moraju upotrebljavati svoje kabinete te Komisijinu infrastrukturu i resurse potpuno u skladu s primjenjivim pravilima.

2. Službena putovanja članova moraju se odvijati u skladu s pravilima iz Financijske uredbe, internim pravilima za izvršenje općeg proračuna Europske unije, Vodičem za službena putovanja i pravilima navedenima u Prilogu 2. Službeno putovanje definira se kao putovanje tijekom izvršavanja dužnosti člana Komisije izvan mjesta rada Komisije. Besplatno putovanje koje nude treće strane ne smije se prihvatiti ako nije u skladu s diplomatskim običajima i pravilima uljudnog ponašanja ili ako ga predsjednik nije prethodno odobrio. Radi transparentnosti Komisija će svaka dva mjeseca objaviti pregled troškova službenih putovanja za svakog člana u kojemu su obuhvaćena sva službena putovanja osim ako se objavom tih informacija narušava zaštita javnog interesa u pogledu javne sigurnosti, obrane i vojnih pitanja, međunarodnih odnosa ili financijske, monetarne ili gospodarske politike Unije ili države članice.

3. Članovi se moraju pridržavati pravila o prijmovima i reprezentaciji utvrđena primjenjivom odlukom Komisije ([1]) ([2]). Troškovi koji nisu obuhvaćeni tom odlukom plaćaju se iz paušalne naknade člana utvrđene u članku 7. Uredbe (EU) 2016/300.

([1]) C(2007) 3494 od 18. srpnja 2007.
([2]) Za upotrebu globalne omotnice Kolegija vidjeti Prilog 2.

4. Članovi ne smiju prihvatiti darove vrijednosti veće od 150 EUR. Ako u skladu s diplomatskim običajima i pravilima uljudnog ponašanja prime darove vrijednosti veće od tog iznosa, moraju ih predati službi za protokol Komisije. U slučaju dvojbe o vrijednosti dara, provodi se procjena za koju je odgovoran direktor Ureda za infrastrukturu i logistiku u Bruxellesu, koji je nadležan za donošenje konačne odluke o tome. Služba za protokol Komisije vodi javni registar darova predanih u skladu s ovim stavkom, u kojemu je utvrđen darivatelj.

5. Članovi ne smiju prihvatiti ponuđeno gostoprimstvo, osim u skladu s diplomatskim običajima i pravilima uljudnog ponašanja. Sudjelovanje po pozivu na događanjima na kojima članovi zastupaju Komisiju ne smatra se ponuđenim gostoprimstvom.

6. Članovi Komisije moraju obavijestiti predsjednika o svim dodjelama odlikovanja, nagrada ili počasnih priznanja. Ako se uz nagradu dodjeljuje novčani iznos ili vrijedan predmet, trebao bi se darovati dobrotvornoj organizaciji po izboru. Vrijedni se predmeti mogu predati i službi za protokol.

7. Članovi biraju članove svojih kabineta pridržavajući se pravila koje je utvrdio predsjednik ([1]) i na temelju objektivnih kriterija vodeći računa o zahtjevnoj prirodi dužnosti, traženim profesionalnim profilima te o potrebi za uspostavom odnosa uzajamnog povjerenja između člana i članova njegova kabineta. Supružnici, partneri i članovi uže obitelji članova ne smiju biti dio njihova kabineta.

Članak 7.

Transparentnost

1. Članovi i članovi njihova kabineta smiju se sastajati isključivo s organizacijama i samozaposlenim osobama koje su upisane u registar transparentnosti osnovan u skladu s međuinstitucijskim sporazumom ([2]) između Europskog parlamenta i Komisije o tom pitanju, u mjeri u kojoj su obuhvaćene njegovim područjem primjene.

2. Informacije o takvim sastancima objavljuju u skladu s Odlukom Komisije 2014/839/EU, Euratom ([3]).

Članak 8.

Vanjske aktivnosti za trajanja mandata

1. Članovi se ne smiju baviti drugom profesionalnom aktivnošću, plaćenom ili neplaćenom, niti obavljati ikakve javne funkcije osim onih koje proizlaze iz obnašanja njihovih dužnosti. Ovim stavkom ne dovodi se u pitanje zadržavanje počasnih i/ili doživotnih funkcija ili funkcija koje se za vrijeme mandata člana kao povjerenika izravnim učinkom zakona službeno obustavljaju pod uvjetom da je njegova neovisnost zajamčena.

2. Članovi se smiju baviti sljedećim vanjskim aktivnostima uz primjenu članaka 2. i 5.:

(a) povremeno održavanje predavanja bez naknade u interesu europskih integracija pod uvjetom da o njima propisno obavijeste predsjednika i druge komunikacijske aktivnosti u područjima od europskog interesa;

(b) objavljivanje knjige pod uvjetom da naknade ostvarene od autorskih prava na djelo objavljeno u okviru izvršavanja dužnosti članovi uplaćuju dobrotvornoj organizaciji po vlastitom izboru i pod uvjetom da propisno obavijeste predsjednika;

(c) pisanje članaka, držanje govora ili sudjelovanje na konferencijama pod uvjetom da ne prihvate nikakvu naknadu ili da se naknada uplati dobrotvornoj organizaciji po njihovu izboru;

(d) obnašanje počasne i neplaćene funkcije u zakladama ili sličnim tijelima u području politike, kulture, umjetnosti, društvenog, sportskog ili dobrotvornog rada ili u obrazovnim ili istraživačkim ustanovama pod uvjetom da propisno obavijeste predsjednika. Pod „počasnim funkcijama" podrazumijevaju se funkcije čiji nositelj nema rukovodeću ulogu, ovlast odlučivanja ni odgovornost za upravljanje predmetnim tijelom ili za njegov nadzor. „Zakladama ili sličnim tijelima" smatraju se tijela ili neprofitne udruge koje se bave aktivnostima od javnog interesa u područjima navedenima u prvoj rečenici. Funkcija ne smije dovesti do rizika od sukoba interesa. Taj je rizik posebno izražen kada tijelo dobiva sredstva iz proračuna EU-a.

([1]) C(2014) 9002 od 1. studenoga 2014.

([2]) Sporazum Europskog parlamenta i Europske komisije od 16. travnja 2014. o registru transparentnosti za organizacije i samozaposlene osobe koje sudjeluju u oblikovanju i provedbi politike EU-a (SL L 277, 19.9.2014., str. 11.).

([3]) Odluka komisije 2014/839/EU, Euratom od 25. studenoga 2014. o objavi informacija o sastancima održanima između članova Komisije i organizacija ili samozaposlenih osoba (SL L 343, 28. 11.2014., str. 22.).

Članak 9.

Sudjelovanje u nacionalnoj politici za trajanja mandata

1. Članovi smiju sudjelovati u nacionalnoj politici kao članovi nacionalnih političkih stranaka ili organizacija socijalnih partnera (kao što su sindikati) ili u nacionalnoj izbornoj kampanji, uključujući regionalne i lokalne izbore, ako se time ne dovodi u pitanje njihov angažman u službi Komisije i ako zadaće u okviru njihove dužnosti člana Komisije imaju prednost nad obvezama povezanima s političkom strankom. Kao članovi nacionalnih političkih stranaka ili organizacija socijalnih partnera mogu obavljati počasne ili neizvršne funkcije u tijelima stranačke strukture, ali bez rukovodećih odgovornosti. To ne utječe na političke kontakte u svojstvu člana Komisije.

2. Članovi moraju obavijestiti predsjednika o svojoj namjeri da sudjeluju u nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj izbornoj kampanji i ulozi koju u njoj namjeravaju imati. Ako se namjeravaju kandidirati na izborima ili na drugi način imati aktivnu ulogu u izbornoj kampanji, ne smiju biti uključeni u poslove Komisije u čitavom razdoblju aktivnog sudjelovanja i barem tijekom cijelog trajanja kampanje. U drugim slučajevima predsjednik, uzimajući u obzir posebne okolnosti situacije, odlučuje je li namjeravano sudjelovanje u izbornoj kampanji u skladu s izvršavanjem dužnosti dotičnog člana. Članovima koji na taj način prestanu sudjelovati u poslovima Komisije predsjednik odobrava „neplaćeni dopust za potrebe izbora” i ne mogu se služiti ljudskim ili materijalnim resursima Komisije u tom razdoblju. Predsjednik mora pravodobno obavijestiti predsjednika Europskog parlamenta o svojoj odluci da odobri taj dopust i o tome koji će član tijekom tog dopusta preuzeti predmetne odgovornosti.

3. Članovi se moraju suzdržati od svih javnih izjava ili istupa u ime političke stranke ili organizacije socijalnih partnera čiji su članovi, osim ako se kandidiraju na izborima ili sudjeluju u izbornoj kampanji u skladu sa stavkom 2. Time se ne dovodi u pitanje pravo članova na izražavanje osobnog mišljenja. Članovi koji na taj način sudjeluju u izbornim kampanjama moraju se tijekom trajanja kampanje suzdržavati od zauzimanja stajališta koje nije u skladu s obvezom povjerljivosti ili narušava načelo kolegijalnosti.

Članak 10.

Sudjelovanje u europskoj politici za trajanja mandata

1. Članovi mogu sudjelovati u europskoj politici kao članovi europskih političkih stranaka ili organizacija socijalnih partnera na europskoj razini ako se time ne dovodi u pitanje njihov angažman u službi Komisije i ako zadaće u okviru njihove dužnosti člana Komisije imaju prednost nad obvezama povezanima s političkom strankom. Kao članovi europskih političkih stranaka ili organizacija socijalnih partnera na europskoj razini mogu obavljati političke, počasne ili neizvršne funkcije u tijelima stranačke strukture, ali bez rukovodećih odgovornosti. To ne utječe na političke kontakte u svojstvu člana Komisije.

2. Članovi mogu sudjelovati u izbornim kampanjama za izbore za Europski parlament, među ostalim kao kandidati. Europske političke stranke mogu ih odabrati za vodećeg kandidata („Spitzenkandidat”) za mjesto predsjednika Komisije.

3. Članovi moraju obavijestiti predsjednika o svojoj namjeri da sudjeluju u izbornoj kampanji u smislu stavka 2. i ulozi koju u njoj namjeravaju imati.

4. Predsjednik mora pravodobno obavijestiti Europski parlament o tome hoće li jedan ili više članova sudjelovati u izbornim kampanjama za izbore za Europski parlament kao kandidati, kao i o mjerama poduzetima kako bi se osiguralo poštovanje načela neovisnosti te časnog i suzdržanog ponašanja iz članka 245. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i ovog Kodeksa ponašanja.

5. Članovi koji se kandidiraju ili sudjeluju u izbornoj kampanji u smislu stavka 2. ne smiju se služiti ljudskim ili materijalnim resursima Komisije u aktivnostima povezanima s izbornom kampanjom.

6. Članovi se moraju suzdržati od svih javnih izjava ili istupa u ime europske političke stranke čiji su članovi, osim ako se kandidiraju za izbore ili sudjeluju u izbornoj kampanji u skladu sa stavcima 3. i 4. Time se ne dovodi u pitanje pravo članova na izražavanje osobnog mišljenja. Članovi koji na taj način sudjeluju u izbornim kampanjama moraju se tijekom trajanja kampanje suzdržavati od zauzimanja stajališta koje nije u skladu s obvezom povjerljivosti ili narušava načelo kolegijalnosti.

Članak 11.

Aktivnosti nakon isteka mandata

1. Nakon prestanka mandata bivši članovi i dalje su obvezni pridržavati se obveze časnog i suzdržanog ponašanja u skladu s člankom 245. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. I dalje su obvezni pridržavati se obveza kolegijalnosti i suzdržanosti iz članka 5. u pogledu Komisijinih odluka i aktivnosti za vrijeme njihova mandata.

2. U razdoblju od dvije godine nakon prestanka svojega mandata bivši članovi moraju obavijestiti Komisiju najmanje dva mjeseca unaprijed o svojoj namjeri da se bave određenom profesionalnom aktivnošću. U ovom Kodeksu „profesionalnom aktivnošću" smatra se svaka profesionalna aktivnost, plaćena ili neplaćena, osim neplaćene aktivnosti koja nije povezana s aktivnostima Europske unije i kojom se ne zastupaju interesi niti vrši pritisak na Komisiju i njezine službe, na primjer:

(a) dobrotvorne ili humanitarne aktivnosti;

(b) aktivnosti koje proizlaze iz političkih, sindikalnih i/ili filozofskih ili vjerskih uvjerenja;

(c) kulturne aktivnosti;

(d) isključivo upravljanje imovinom ili udjelima ili osobnim ili obiteljskim bogatstvom u privatnom svojstvu;

(e) ili usporedive aktivnosti.

3. Komisija provjerava dostavljene informacije kako bi utvrdila je li priroda planirane aktivnosti u skladu s člankom 245. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i je li planirana aktivnost povezana s portfeljem bivšeg člana te svoju odluku donosi nakon savjetovanja s neovisnim etičkim povjerenstvom.

Ne dovodeći u pitanje mogućnost da predsjednik zatraži mišljenje neovisnog etičkog povjerenstva u slučajevima kada postoji sumnja, njegovo mišljenje nije potrebno tražiti kada bivši članovi namjeravaju:

(a) nastaviti služiti europskom interesu u instituciji ili tijelu Europske unije;

(b) preuzeti funkcije državnog službenika u državi članici (na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini);

(c) angažirati se u međunarodnim organizacijama ili drugim međunarodnim tijelima koja rade u javnom interesu i u kojima EU ili jedna ili nekoliko njegovih država članica imaju svoje predstavnike;

(d) baviti se akademskim aktivnostima;

(e) baviti se jednokratnim aktivnostima kratkog trajanja (1 ili 2 radna dana);

(f) prihvatiti počasna imenovanja.

4. Bivši članovi ne smiju vršiti pritisak ([1]) na članove ili njihovo osoblje u ime svojeg poduzeća, poslodavca ili klijenta u vezi s pitanjima za koja su bili nadležni u okviru svojih portfelja u razdoblju od dvije godine nakon prestanka svojega mandata.

5. Kad je riječ o bivšem predsjedniku, razdoblja navedena u stavcima 2. i 4. iznose tri godine.

6. Obveze navedene u stavcima 2. i 4. ne primjenjuju se ako bivši članovi obnašaju dužnost u javnoj službi.

7. Odluke donesene u okviru stavka 3., u kojima se utvrđuje sukladnost s člankom 245. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, i povezana mišljenja neovisnog etičkog povjerenstva javno se objavljuju uzimajući u obzir zaštitu osobnih podataka.

([1]) Za sve aktivnosti obuhvaćene područjem primjene registra transparentnosti vidjeti članak 7.

Članak 12.

Neovisno etičko povjerenstvo

1. Komisija ovime osniva neovisno etičko povjerenstvo. Na zahtjev predsjednika povjerenstvo savjetuje Komisiju o svim etičkim pitanjima povezanima s ovim Kodeksom i daje joj općenite preporuke o relevantnim etičkim pitanjima u okviru Kodeksa.

2. Predsjednik utvrđuje rok u kojemu se daje mišljenje.

3. Predmetni članovi ili bivši članovi moraju u potpunosti surađivati s povjerenstvom, osobito pružanjem svih zatraženih relevantnih dodatnih informacija. Imaju i mogućnost saslušanja ako povjerenstvo razmatra mogućnost davanja negativnog mišljenja.

4. Povjerenstvo se sastoji od triju članova odabranih zbog svojih sposobnosti, iskustva, neovisnosti i profesionalnih kvaliteta. Njihovo profesionalno ponašanje mora biti besprijekorno i moraju imati iskustva na visokim funkcijama u europskim, nacionalnim i međunarodnim institucijama. Sastav povjerenstva trebao bi odražavati iskustva u različitim institucijama ili na različitim funkcijama. Članove imenuje Komisija na prijedlog predsjednika. Oni moraju potpisati izjavu o nepostojanju sukoba interesa. Njihov mandat traje tri godine i može se jedanput obnoviti. Ako član prestane obavljati svoju dužnost prije dovršetka mandata, Komisija na prijedlog predsjednika imenuje novog člana do kraja mandata.

5. Povjerenstvo među svojim članovima bira stalnog predsjednika. Stalni predsjednik saziva sastanke pošto primi zahtjev od predsjednika.

6. Vijećanja povjerenstva povjerljive su naravi.

7. Kad mišljenje nije usvojeno jednoglasno, u njemu se navode izdvojena stajališta.

8. Komisija u skladu s primjenjivim administrativnim pravilima nadoknađuje putne troškove i dnevnice radi sastanaka povjerenstva i pruža tajničku podršku povjerenstvu ([1]).

Članak 13.

Primjena Kodeksa

1. Predsjednik u suradnji s neovisnim etičkim povjerenstvom osigurava ispravnu primjenu ovog Kodeksa ponašanja.

2. Članovi ili bivši članovi moraju pravodobno obavijestiti predsjednika ako imaju dvojbe u odnosu na primjenu ovog Kodeksa prije djelovanja po pitanju zbog kojega su se pojavile sumnje.

3. U slučaju da povreda ovog Kodeksa ponašanja nije dovoljno ozbiljna da bi se pokrenuo postupak pred Sudom u skladu s člankom 245. ili člankom 247. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Komisija može, uzimajući u obzir mišljenje neovisnog etičkog povjerenstva i na prijedlog predsjednika, izreći ukor i po potrebi ga javno objaviti.

4. Komisija objavljuje godišnje izvješće o primjeni Kodeksa ponašanja, koje uključuje izvješće o radu neovisnog etičkog povjerenstva. Izvješća se objavljuju na posebnoj internetskoj stranici o primjeni ovog Kodeksa ponašanja.

Članak 14.

Stupanje na snagu

1. Ovim Kodeksom ponašanja stavlja se izvan snage i zamjenjuje Kodeks ponašanja od 20. travnja 2011. i Odluka od 21. listopada 2003. kojom se uspostavlja *ad hoc* etičko povjerenstvo ([2]). Sadašnje povjerenstvo i njegovi članovi u ostatku svojega mandata djelovat će prema ovom Kodeksu.

2. Kad je riječ o bivšim članovima čiji je mandat završio prije stupanja na snagu ove odluke, ne primjenjuje se članak 11. stavci od 2. do 6. Na njih se i dalje primjenjuje odjeljak 1.2. Kodeksa ponašanja od 20. travnja 2011.

3. Kodeks stupa na snagu 1. veljače 2018.

([1]) Time se ne dovode u pitanje ostale administrativne odredbe o statusu članova i njihova prava.
([2]) C(2003) 3750 od 21. listopada 2003.

4. Članak 10. stavci od 2. do 5. primjenjuju se od datuma stupanja na snagu izmijenjenog Okvirnog sporazuma o odnosima između Europskog parlamenta i Europske komisije. Do tog se datuma i dalje primjenjuje odjeljak 1.1. stavci 8., 9. i 10. Kodeksa ponašanja povjerenika od 20. travnja 2011. ([1]) u pogledu sudjelovanja članova Komisije u izbornim kampanjama za izbore za Europski parlament.

Sastavljeno u Bruxellesu 31. siječnja 2018.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

([1]) C(2011) 2904.

PRILOG 1.

IZJAVA O SUKOBU INTERESA

Puno ime i prezime:

I. **Prethodne aktivnosti (članak 3. stavak 4. točke (b) i (c) Kodeksa)**

I.1. Funkcije obavljane u posljednjih deset godina u zakladama ili sličnim tijelima

Navedite funkciju, naziv tijela i predmet njegova poslovanja/djelatnost

I.2. Funkcije obavljane u posljednjih deset godina u obrazovnim institucijama

Navedite funkciju i naziv institucije

I.3. Funkcije obavljane u posljednjih deset godina u upravnim, nadzornim ili savjetodavnim tijelima trgovačkih društava i drugih subjekata koji obavljaju trgovačku ili gospodarsku djelatnost

Navedite funkciju te naziv i djelatnost trgovačkog društva ili subjekta

I.4. Druge profesionalne aktivnosti obavljane u posljednjih deset godina, uključujući aktivnosti u uslužnom sektoru, slobodne djelatnosti i savjetodavne aktivnosti

Navedite tu aktivnost

II. **Trenutačne vanjske aktivnosti u skladu s člankom 8. Kodeksa (članak 3. stavak 4. točke (b) i (c) Kodeksa)**

Neplaćena predavanja, publikacije i govori – članak 8. stavak 2. točke (a) do (c) Kodeksa – nije potrebno prijaviti

II.1. Počasne funkcije koje povjerenik trenutačno obavlja u zakladama, sličnim tijelima ili obrazovnim ili istraživačkim ustanovama (članak 8. stavak 2. točka (d) Kodeksa)

Navedite funkciju, naziv tijela i predmet njegova poslovanja/djelatnost

II.2. Dodatne relevantne informacije o drugim funkcijama (npr. druge počasne i/ili doživotne funkcije)

III. **Financijski interesi (članak 3. stavak 4. točke (a) i (c) Kodeksa)**

Navedite sve financijske interese, uključujući imovinu i obveze, za koje bi se moglo smatrati da bi mogli dovesti do sukoba interesa. Obično nije potrebno prijaviti bankovne račune, posebnu robu ili zajmove za kupnju nekretnine u privatne svrhe.

U svakom je slučaju potrebno prijaviti ulaganja u vrijednosti većoj od 10 000 EUR.

U oba slučaja navedite

— *vrstu interesa (npr. dionice, obveznice, zajmovi),*

— *predmetni subjekt (npr. poduzeće, banka, fond) – ako treća strana neovisno upravlja ulaganjem, nije potrebno prijaviti naziv subjekta osim ako je ulaganje povezano s određenim industrijama, kao što su sektorski ili tematski fondovi,*

— *veličinu interesa (npr. broj dionica i njihovu trenutačnu vrijednost, postotak udjela).*

IV. **Financijski interesi supružnika, partnera** [1] **i maloljetne djece, za koje bi se moglo smatrati da mogu dovesti do sukoba interesa (članak 3. stavak 4. točka (a) Kodeksa)**

U tom slučaju u načelu navedite iste informacije kao pod III.

[1] Partner u registriranoj izvanbračnoj zajednici kako je definirano u članku 1. stavku 2. točki (c) Priloga VII. Pravilniku o osoblju.

V. **Članstvo u udruženjima, političkim strankama, sindikatima, nevladinim organizacijama ili drugim tijelima ako se njihovim aktivnostima, javnim ili privatnim, nastoji utjecati ili djelovati na izvršavanje javnih funkcija (članak 3. stavak 4. točka (d) kodeksa)**

Navedite naziv organizacije i područje njezina djelovanja; nije potrebno prijaviti članstvo u klubovima u području kulture, umjetnosti, društvenog, sportskog ili dobrotvornog rada

VI. **Nekretnine (članak 3. stavak 4. točka (e) Kodeksa)**

Nije potrebno prijaviti nekretnine u kojima isključivo boravi vlasnik s obitelji

VII. **Profesionalne aktivnosti supružnika/partnera** [1] **(članak 3. stavak 4. točka (f) Kodeksa)**

Navedite aktivnost, funkciju koju obnaša i naziv poslodavca

Ovime izjavljujem da su dane informacije točne.

Datum: Potpis:

Ova će izjava biti javno dostupna u skladu s člankom 3. stavkom 5. Kodeksa.

[1] Za sve aktivnosti obuhvaćene područjem primjene registra transparentnosti vidjeti članak 7.

PRILOG 2.

UPORABA GLOBALNE OMOTNICE KOLEGIJA i SLUŽBENA PUTOVANJA POVJERENIKA ([1])

1. Proračun

Proračunsko tijelo svake godine utvrđuje Komisijinu globalnu omotnicu, kojom su obuhvaćeni troškovi službenih putovanja te prijmova i reprezentacije. Omotnica se dijeli na sve članove Komisije u skladu s njihovim portfeljima i stvarnim potrebama, a odgovornost je predsjednika. Troškove globalne omotnice odobrava šef kabineta dotičnog člana ([2]) (ovlašteni dužnosnik za ovjeravanje), koji ujedno i potvrđuje valjanost računâ. Troškovi se podmiruju na temelju računa i dokaza o plaćanju, a odgovornost su voditelja Ureda za upravljanje individualnim materijalnim pravima i njihovu isplatu (PMO – dužnosnik za ovjeravanje odgovoran za proračunske obveze i plaćanja).

Troškovi službenih putovanja članova Komisije financiraju se dodijeljenim sredstvima u proračunskoj liniji 25 01 02 13. Troškovi službenih putovanja članova kabineta financiraju se (u skladu s Vodičem za službena putovanja) iz proračunske linije 25 01 02 11 01 01 10.

2. Obavijest o službenom putovanju – otkazivanje službenog putovanja

Za svako službeno putovanje treba sastaviti putni nalog, koji potpisuje dotični član Komisije na odgovarajućem obrascu (MIPS). U njemu mora biti navedeno sljedeće:

— svrha službenog putovanja,

— mjesto službenog putovanja,

— jedno ili više predviđenih prijevoznih sredstava,

— datum i vrijeme polaska i povratka,

— početak i završetak rada.

U slučaju otkazivanja službenog putovanja, dotični član Komisije bez odgode mora:

— u pisanom obliku poništiti vozne karte i rezervacije koje je izdala putnička agencija,

— u pisanom obliku poništiti rezervacije hotelskog smještaja.

3. Način prijevoza

Članovi Komisije mogu se služiti svim prijevoznim sredstvima primjerenima za potrebe službenog putovanja s obzirom na troškovnu učinkovitost te uzimajući u obzir potrebe institucije u skladu s člankom 6. Kodeksa.

4. Vozne karte i putni troškovi

U skladu s Vodičem za službena putovanja putni troškovi za koje se u okviru službenog putovanja ostvaruje naknada načelno obuhvaćaju putovanja od Bruxellesa do odredišta službenog putovanja.

Vozne karte na zahtjev izdaje putnička agencija koju je ovlastila Komisija. Troškovi se u potpunosti financiraju iz sredstava odobrenih za službena putovanja člana Komisije. Neiskorištene ili djelomično iskorištene vozne karte ili rezervacije trebaju se bez odgode vratiti putničkoj agenciji. Troškove svakog privatnog putovanja osobno snosi član Komisije i plaća ih kreditnom karticom izravno putničkoj agenciji.

5. Najam zračnog taksija

Upotrebu zračnog taksija mora odobriti predsjednik. Načelno se upotreba zračnog taksija odobrava samo u iznimnim slučajevima, primjerice kada do odredišta nije moguće doći komercijalnim letom, ako se raspored obveza člana Komisije ne može uskladiti s rasporedom letova ili zbog sigurnosnih razloga. Potrebno je pažljivo ispitati sve druge mogućnosti, uključujući planiranje rasporeda obveza, kako bi se upotreba zračnog taksija uzela u obzir samo ako nema drugog izbora.

([1]) U nedostatku izričitih pravila, analogijom se primjenjuju opća pravila iz Vodiča za službena putovanja.
([2]) Šef kabineta predsjednika može delegirati tu ovlast voditelju koordinacije i upravljanja u kabinetu predsjednika.

PMO mora odobriti zahtjeve u kojima su navedene sve praktične pojedinosti (mjesto, datum, program, sudionici, obrazloženje itd.) i ponudu ugovorne stranke prije podnošenja predsjedniku na odobrenje. Za putnike koji nisu članovi Komisije predviđeno je financijsko sudjelovanje u iznosu uobičajene cijene avionske karte ([1]). PMO će provesti potrebnu raspodjelu između proračunskih linija.

6. **Trajanje službenog putovanja**

Službeno putovanje traje od vremena odlaska s radnog mjesta do vremena povratka na radno mjesto odabranim prijevoznim sredstvom/sredstvima.

7. **Službeno putovanje tijekom dopusta**

Službena putovanja koja se kombiniraju s dopustom počinju započinjanjem službenog rada ako dopust prethodi službenom putovanju, a završavaju okončanjem službenog rada ako dopust slijedi nakon službenog putovanja. Isto se primjenjuje i u slučaju praznika i vikenda, osim ako je poslovni raspored drukčije utvrđen. U tom se slučaju, međutim, ne isplaćuje nikakva naknada za praznike ili vikende ako se posao obavlja u matičnoj državi člana Komisije.

8. **Dnevnica**

Dnevnica koja se odobrava članu Komisije određuje se prema iznosu dnevnice koji je na snazi za dužnosnike uvećanom za 5 %. Iznos dnevnice izračunava se prema pravilima iz Vodiča za službena putovanja koja se primjenjuju na dužnosnike.

9. **Troškovi hotela**

Za troškove hotela (koji ne uključuju doručak ni ostale obroke) naknada se ostvaruje po predočenju računa. Ako troškovi hotela premašuju 300 EUR po danu, potrebno je priložiti obrazloženje uz prijavu troškova službenog putovanja.

10. **Ostali rashodi**

Za ostale troškove koji su opravdani prirodom službenog putovanja naknada se ostvaruje na zahtjev i po predočenju dokazne dokumentacije. Za troškove prijmova i reprezentacije podnose se zasebni zahtjevi za naknadu u skladu s odlukom Komisije o toj vrsti troškova.

11. **Obračun troškova službenog putovanja**

Članovi Komisije ostvaruju naknadu na temelju prijave troškova službenog putovanja koju radi ostvarivanja naknade što prije šalju PMO-u na odgovarajućem obrascu (MIPS).

U zahtjevima mora biti navedeno sljedeće:

— svrha službenog putovanja,

— mjesto službenog putovanja,

— datum i vrijeme napuštanja radnog mjesta i povratka na njega odabranim prijevoznim sredstvom/sredstvima,

— vrijeme početka i kraja rada,

— broj dana dopusta koji se, ako postoje, kombiniraju sa službenim putovanjem,

— troškovi prijevoza koje je izravno platio član Komisije,

— troškovi hotela (ne uključujući doručak i ostale obroke),

— obroci kojima je član Komisije počašćen,

— ostali troškovi za koje se traži naknada.

Sva dokazna dokumentacija mora biti priložena zahtjevu.

([1]) U svrhu objavljivanja prema članku 6. stavku 2. Kodeksa pojedinačni putni troškovi člana Komisije temeljit će se na prosječnim troškovima po osobi (članovima i osoblju) na letu. Time se ne dovodi u pitanje cjelokupna odgovornost člana Komisije na službenom putovanju.

12. **Određeni troškovi koje plaćaju predstavništva i delegacije EU-a u drugim zemljama**

U određenim se slučajevima predstavništvima i delegacijama može odobriti plaćanje na licu mjesta troškova nastalih tijekom službenog putovanja. Riječ je o iznimnom postupku koji se odobrava samo ako se ti troškovi ne mogu platiti poslovnom kreditnom karticom ili za koje se izravno izdaje račun PMO-u ([1]). Uzimajući u obzir velik administrativni teret koji nastaje tim postupkom, ti zahtjevi moraju biti strogo svedeni na najmanju moguću mjeru.

13. **Posebne odredbe o službenim putovanjima vozača članova komisije i o uporabi voznog parka predstavništava komisije i delegacija EU-a u drugim zemljama**

U skladu s člankom 14. Odluke Komisije od 14. rujna 1979. svaki član Komisije uvijek ima na raspolaganju službeni automobil s vozačem. Od vozača nije moguće tražiti prijevoz u svrhu privatnih putovanja ako to podrazumijeva prekovremene sate ili troškove službenog putovanja za vozača, osim ako to opravdavaju sigurnosni razlozi.

Svakodnevni put od belgijskog prebivališta člana Komisije do njegova ureda (ili kolodvora ili zračne luke) smatra se poslovnim putovanjem.

Vozači imaju putni nalog za vožnju službenog vozila člana Komisije, čak i ako se on ili član njegova kabineta ne nalazi u vozilu, ako se vraćaju s odredišta službenog putovanja ili kada iz tog odredišta vraćaju vozilo. U obračunu troškova službenog putovanja koji vozač mora ispuniti na odgovarajućem obrascu (MIPS) koji potpisuje šef kabineta moraju biti navedeni sljedeći podaci:

— svrha službenog putovanja,

— mjesto službenog putovanja,

— prijeđeni put,

— datum i vrijeme polaska i povratka na radno mjesto,

— troškovi hotela (ne uključujući doručak i ostale obroke),

— ostali podaci navedeni na obrascu za prijavu troškova službenog putovanja.

Troškovi službenog putovanja vozačâ financiraju se iz proračuna za službena putovanja kabineta.

Član Komisije koji posjećuje predstavništvo Komisije ili delegaciju EU-a ima pravo služiti se službenim vozilom u okviru sredstava raspoloživih predstavništvu ili delegaciji. Ako je za posjet člana Komisije nužno ugovoriti usluge prijevoza izvan uobičajenog funkcioniranja predstavništva, troškovi se financiraju iz sredstava odobrenih za službena putovanja člana Komisije. Za posjete delegacijama primjenjuju se pravila ili dogovori koji su tada na snazi između Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje.

([1]) Člankom 66. pravila za primjenu Financijske uredbe korištenje knjiga blagajne ograničava se na slučajeve kada je zbog ograničenih predmetnih iznosa fizički nemoguće ili neučinkovito izvršiti plaćanja prema proračunskim postupcima.